

ÖLÜMCÜL RİTİMLERDE TANI ve TEDAVİ

*Doç. Dr. Figen COŞKUN
Doç. Dr. Başar CANDER
Acil Tıp Uzmanları Derneği*

DEFIBRILATOR
(AED)

DOLAŞIM
(CIRCULATION)

CPR

112

BİLİNÇ

TYD
(BLS)

SOLUNUM
(BREATHING)

HAVA YOLU
(AIRWAY)

Zaman Kritiktir

- **0-1 dakika** → Prognoz iyi
- **0-4 dakika** → Geri dönüşsüz beyin hasarı beklenmez
- **4-6 dakika** → Beyin hasarı görülebilir
- **6-10 dakika** → Beyin hasarı olasılığı yüksek
- **10 dakika** ↑ → İrreversible beyin hasarı

EPİDEMİYOLOJİ

330 000/yıl koroner arter hastalığından
250 000/yıl hastane dışı

ÖLÜM

55/1000 ani kardiyak ölüm

KARDİYAK ARREST

- AKÖ ün en sık nedeni VF
- VF'ye ilk 5 dakika iyi prognoz
- Acil Medikal Sistemin ulaşımı > 5dak
- AED önemli
- Şok öncesi ve sonrası KPR önemli

KARDİYAK ARREST

- **Asfiksi önemli bir ölüm sebebi**
- **Çocuklarda en sık neden**
- **Hayvan çalışmaları**
  - **Kardiyak masaj+suni solunum**
  - **Kardiyak masaj**

2005 guideline'ları

- Özellikle sağlık personeli olmayanlar için basitleřtirilmiřtir
- Yaş gruplarına göre teknik farklılıkları azaltılmıştır
- **Yenidođanlar hariç 30:2 kardiyak masaj/suni solunum**

Sağlık personeli (tek kişi)

- **Ani kalp durması**
- **Hangi yaşta olursa olsun**
  - **Acil durum telefonu (112)**
  - **AED bul (varsa)**
  - **KPR ye başla**
- **Asfiksi**
  - **5 siklus (2 dak) KPR**
  - **Acil durum telefonu (112)**
  - **AED bul (varsa)**

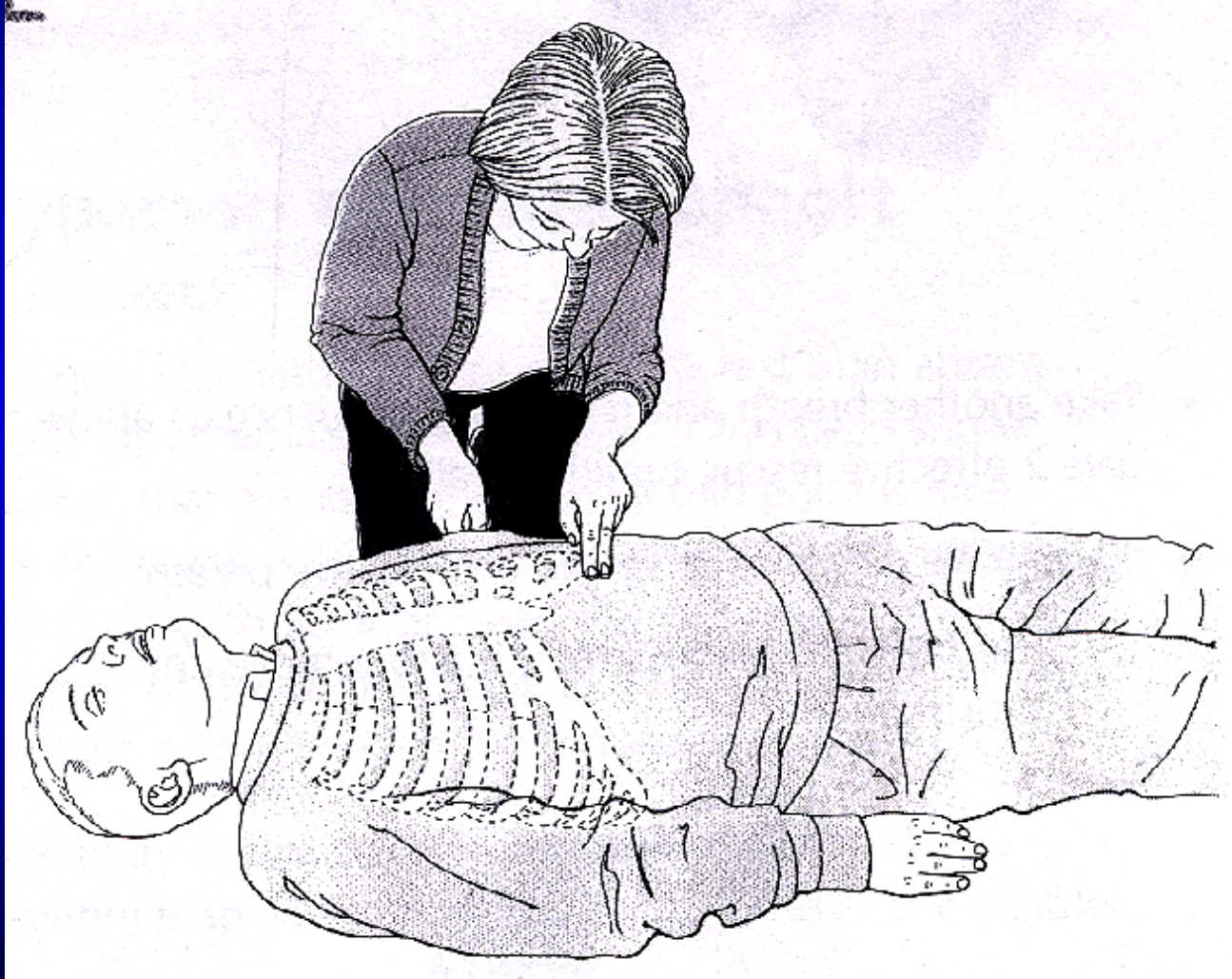

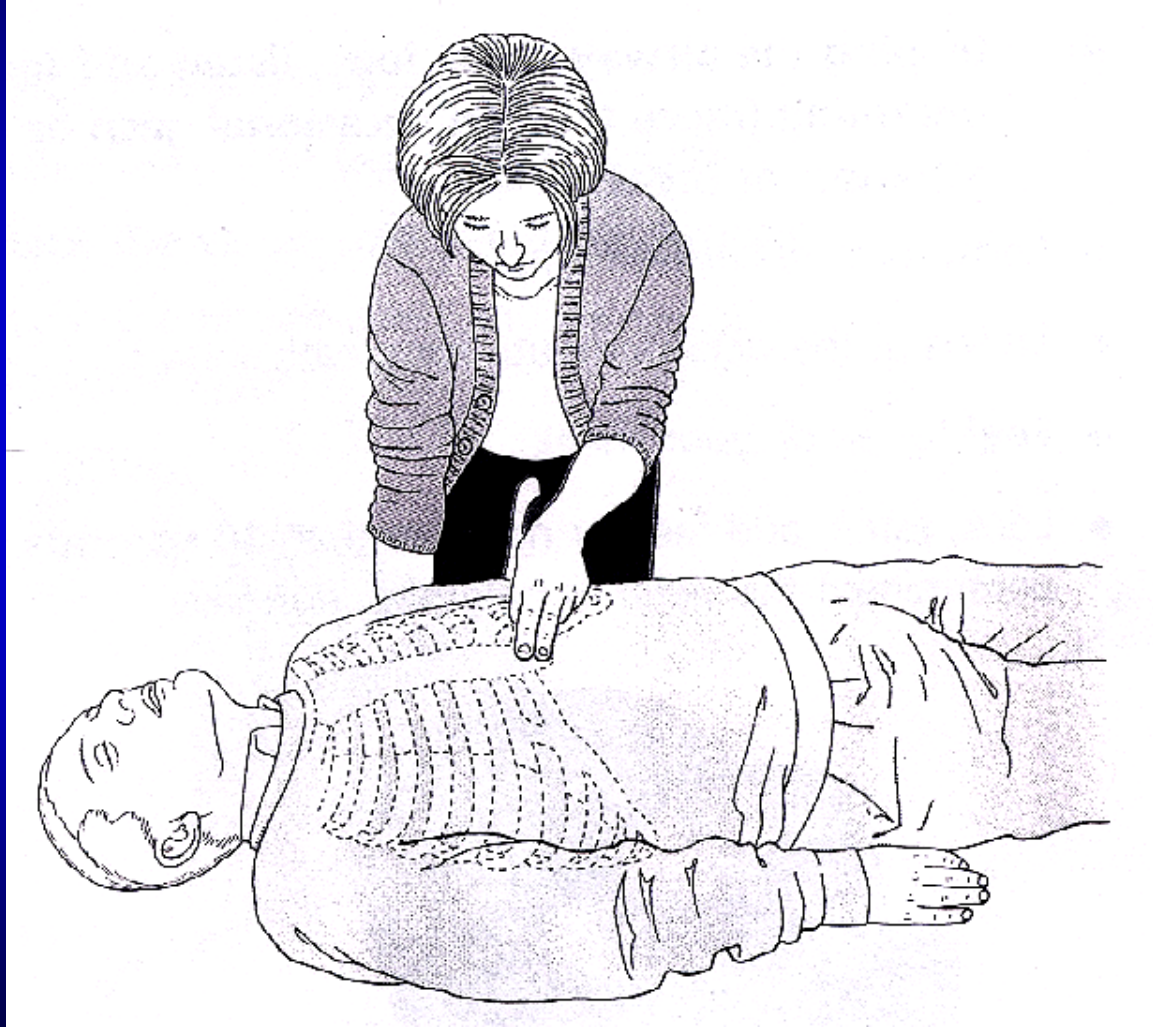
KALP MASAJI

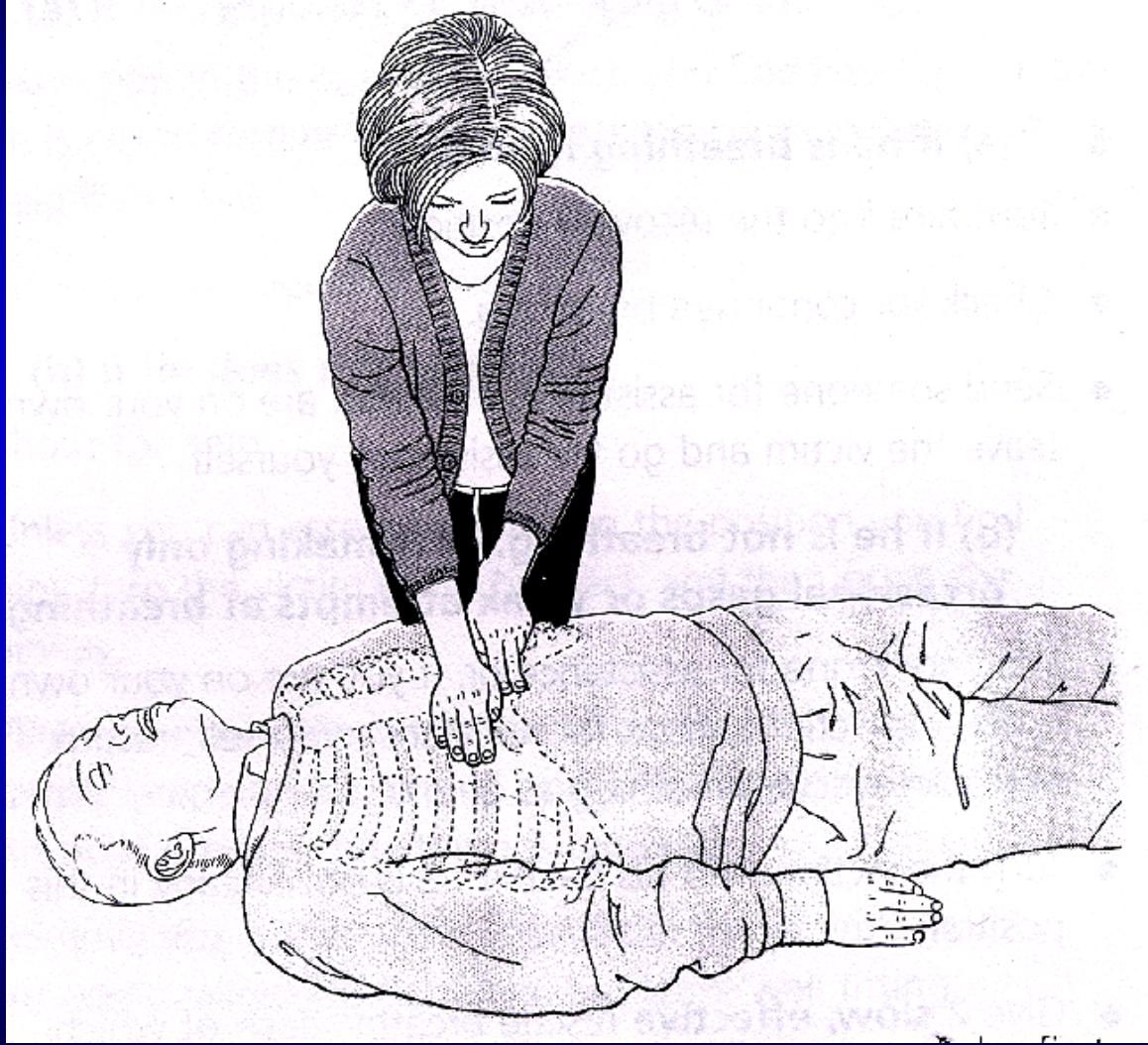
- **PUSH HARD-PUSH FAST**
- **100/ dak**
- **Göğüs kafesinin genişlemesine izin ver**
- **Çocuklarda duruma göre 1 el veya 2 elle masaj**
- **Göğüs kafesinin $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{3}$ ü kadar bastır**

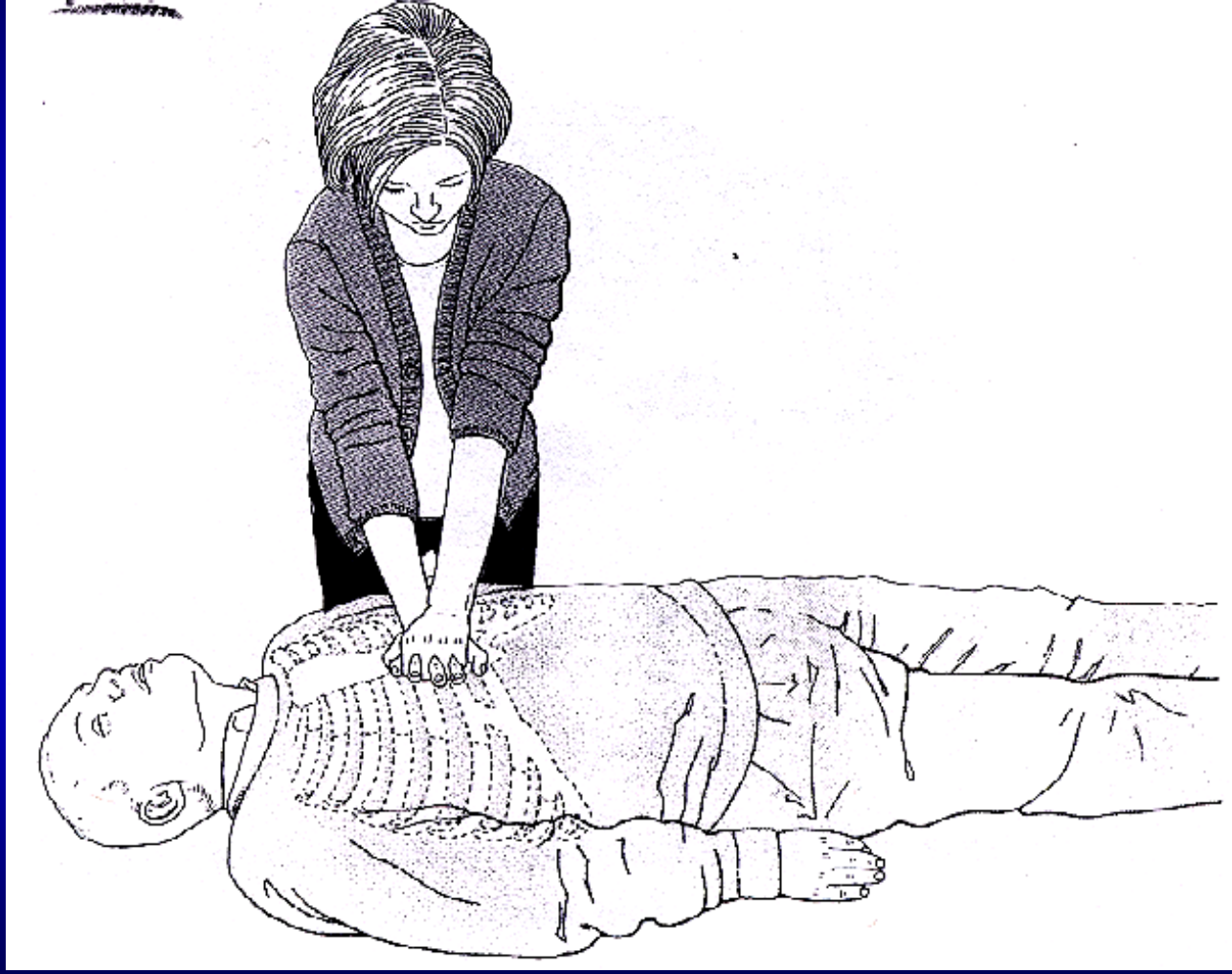
KALP MASAJI

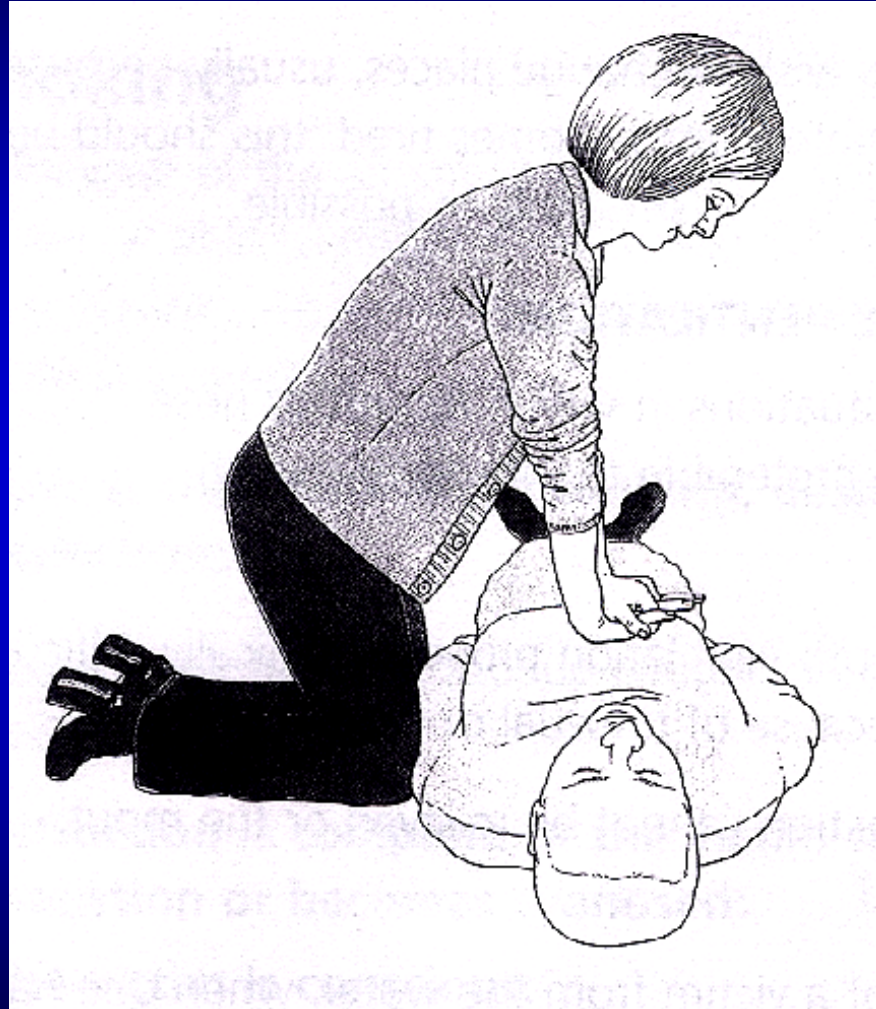
- **SP≠**
  - Her yaş ve tek veya 2 kurtarıcı 30:2
- **SP**
  - Erişkin
    - Tek veya 2 kurtarıcı 30:2
  - Çocuk ve infant
    - Tek kurtarıcı 30:2
    - İki kurtarıcı 15:2

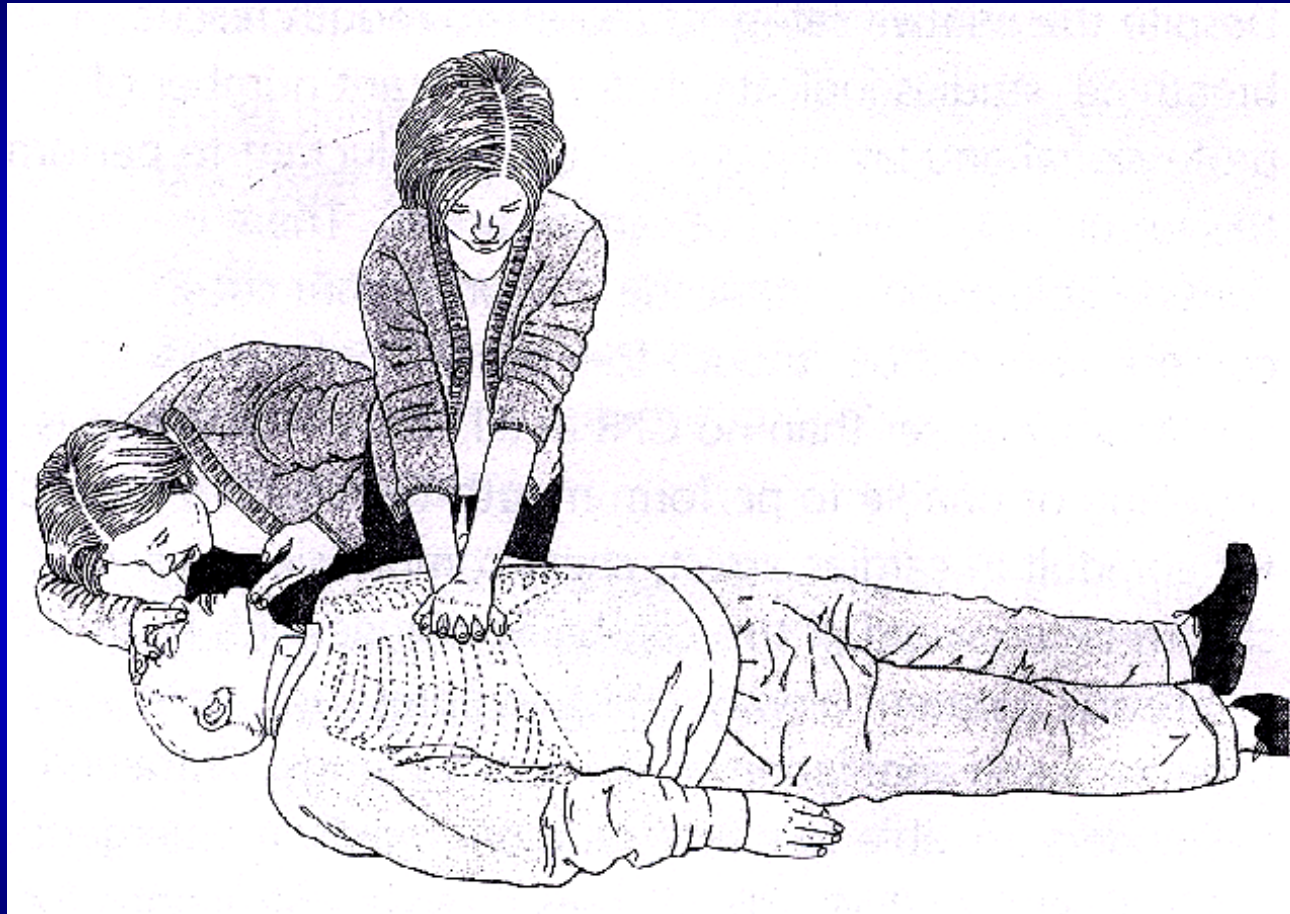

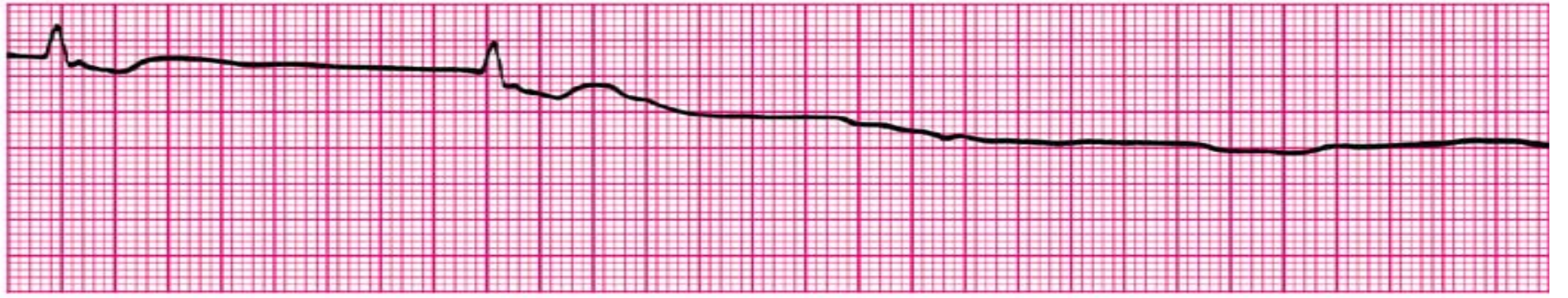

Nabız YOK!!!!

ASİSTOLİ

ASİSTOLİ

Hava yolu – CPR - Damar yolu

TCP

ASİSTOLİ

Nabız yok → Havayolu

CPR30/2

Eş zamanlı

TCP

Damar yolu
Epinefrin 1mg
Atropin 1mg

Eş zamanlı

*Damar yolu
bulunamıyor ise
endotrakeal tüpten*

Sürekli CPR

*3-5dk da bir epinefrin-atropin tekrar
(atropin max 3 kere)*

ASİSTOLİ

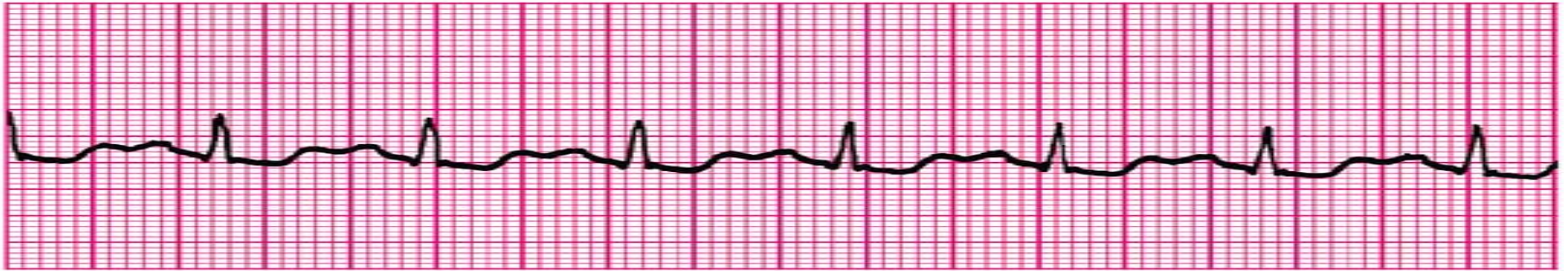
İlaçlar

Epinefrin *(1mg, 3-5 dk da tekrar)*

ve

Atropin *(1mg, 3-5dk da tekrar)*

max: 0.04mg/kg

Nabız YOK!!!!

PEA

(Elektromekanik disiasasyon)

PEA

Hava yolu – CPR - Damar yolu

PEA

NABIZ YOK

Nabız yok → Havayolu

TCP

Eş zamanlı

CPR
30/2

Eş zamanlı

Olası sebepler-tedavisi

Damar yolu
Epinefrin 1mg
3-5dk da tekrar

Sürekli CPR

Nb > 60/dk ise atropin YOK

Sürekli CPR

Nb < 60/dk ise atropin 1mg
(atropin max 3 kere)

- **Hipovolemi**
- **Hipoksi**
- **Hidrojen iyon-asidosis**
- **HiperK, hipok**
- **Hiper/Hipotermi**

5 H

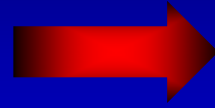
- **Toksinler/Tabletler**
- **Tamponat kardiyak**
- **Tansiyon pnomotoraks**
- **Trombozis koroner**
- **Trombozis pulmoner**

5 T

Potansiyel Reversibl Nedenler

5H tedavisi

Hipovolemi

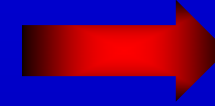
Volüm infüzyonu

Hipoksi

Oksijen, ventilasyon

Hidrojen-asidosis

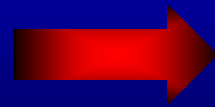
Tamponlar, ventilasyon

HiperK, hipoK

Ca, insülin,...., K

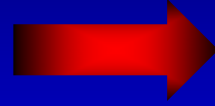
Hiper/Hipotermi

Soğutma, ısıtma

5T tedavisi

Tabletler, toksinler

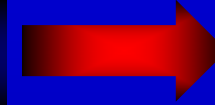
Antidot, gastrik dekomp...

Tamponat kardiyak

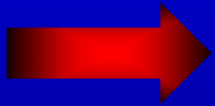
Perikardiyosentez

Tansiyon pnomotoraks

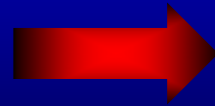
İğne-tüp dekompresyon

Trombozis koroner

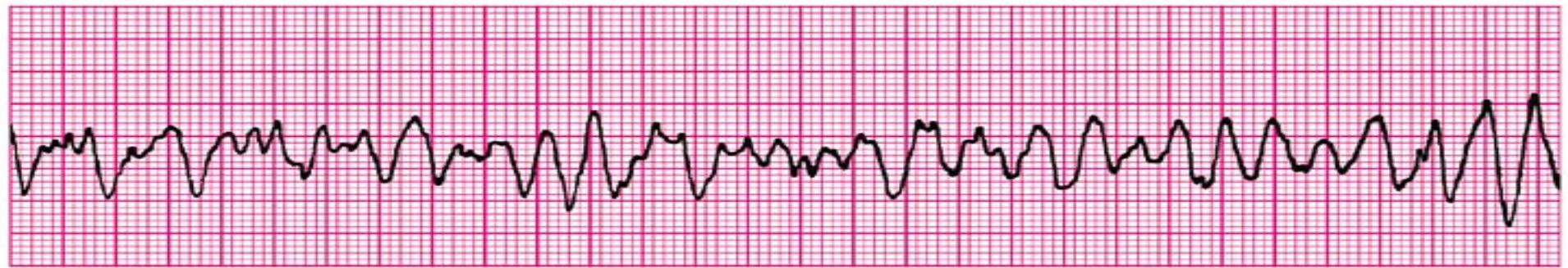

Fibrinolitikler

Trombozis pulmoner

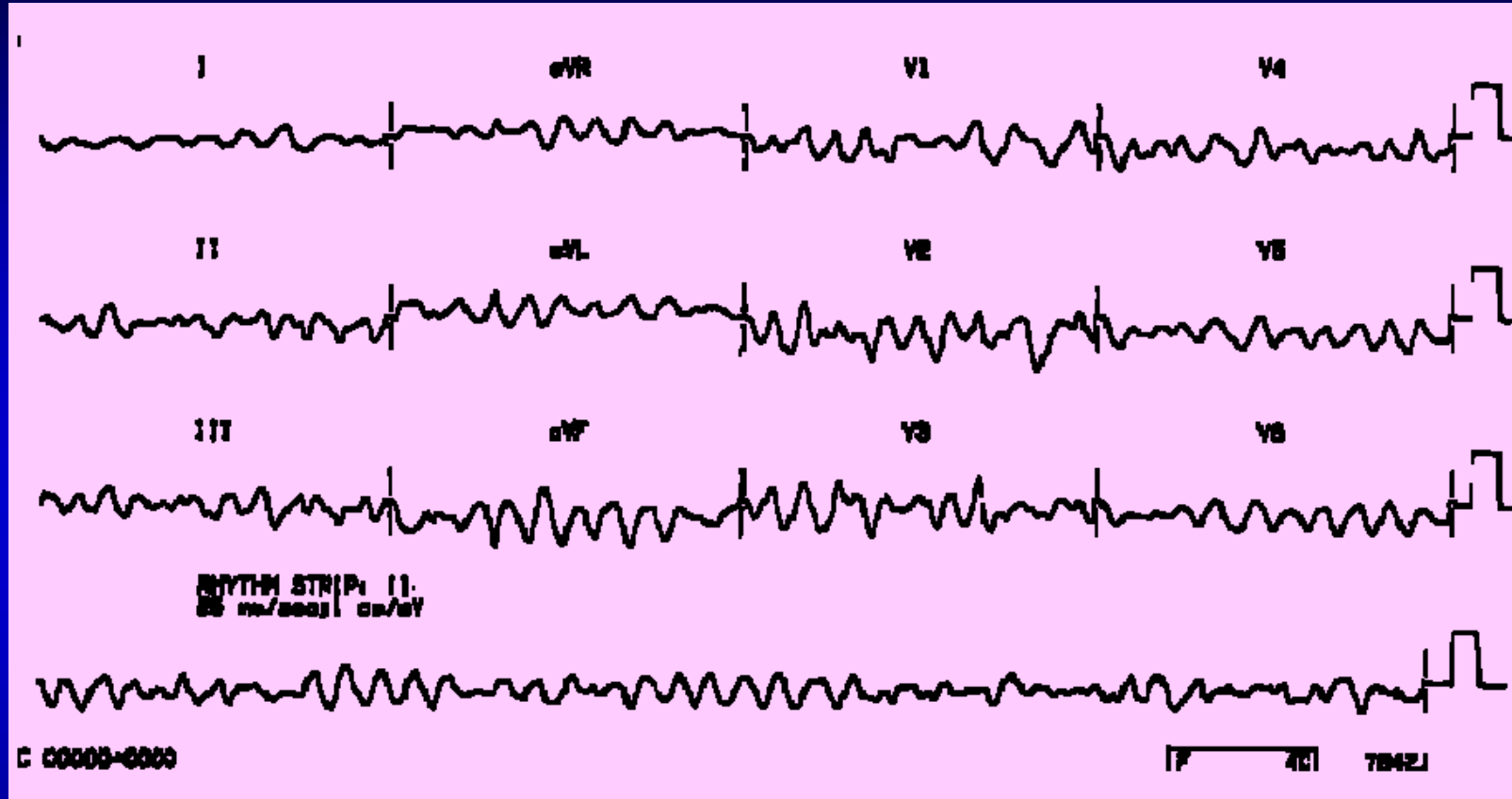

Fibrinolitikler, cerrahi

VF / Nabızsız VT

- P dalgaları, QRS kompleksi YOK
- İnce-kaba zigzaglar

VF / Nabızsız VT

DİKKAT!!!!

VF / nabızsız VT de yaşam %85-95

Her 1 dakika %7-10 azalır

12 dakika üzerinde %2

Hava yolu – CPR - Damar yolu

2005

VF/nabızsız VT

Defibrilasyon

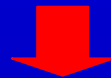
(360J mono/150-200J bifazik)

Hava yolu

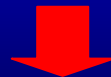

5 siklus 30/2 CPR-Antiaritmik

Defibrilasyon

(360J mono/150-200J bifazik)

5 siklus 30/2 CPR-Antiaritmik

VF / Nabızsız VT **İlaçlar**

Prokainamid

- 17mg/kg IV yavaş infüzyon

VF / Nabızsız VT

NABIZ YOK

Defibrilasyon 360J

**5 siklus
CPR**

ritim deęerlendirme

Eş zamanlı

ETT, IV, monitör

360J

**5 siklus
CPR**

ritim deęerlendirme

Eş zamanlı

İlaçlar

360J

Defibrilatörler

Monofazik

Bifazik

Monofazik defibrilatörler

- Tek yönlü akım üretir
- Monofazik dalga biçimi
  - Damped sinüzoidal: *Akım tepeye ulaştıktan sonra yavaş yavaş düşer*
  - Truncated exponential: *Akım tepe düzeye ulaştıktan sonra birden iner*
- Enerji düzeyini gittikçe arttırmaya olanak verir
- 200j ile defibrilasyona başlanır ...300j..360j

Bifazik defibrilatörler

- 1996 dan beri kullanımda
- Enerji düzeyi belli bir süre pozitif yönde verilirken ters dönerek negatif yönde de hareket eder
- VF nin tekrarlama olasılığı az
- Enerji yükseltilmesi gerekmez (daha az miyokard hasarı)
- Optimum enerji ? <200 j (class IIa)
- Bifazik 150 j = monofazik 200 j

Önce “Şok” mu “CPR” mi?

- Hastane dışı kardiyak arrestte:
  - Kurtarıcı arreste şahit olduysa ve OED hemen erişilebilen konumdaysa, hemen OED kullanılmalıdır
  - Arreste şahit olunmadıysa ritim değerlendirilmeden önce 5 siklus CPR (30:2, 1.5-3 dakika) yapılmalıdır (**class IIb**)* *LOE 2, LOE 3

Önce “Şok” mu “CPR” mi?

- Hastane içi kardiyak arrestte:
  - Yeterli çalışma yok
  - OED veya defibrilatöre mümkün olduğunca çabuk erişim
  - Erken CPR

1 ŞOK mu? 3 ŞOK mu?

Hayvan deneyleri:

Ritim analizi veya kurtarıcı soluk için göğüs kompresyonlarına sık sık veya uzun süreli ara verilmesi post-resusitasyon miyokardiyal disfonksiyona ve düşük yaşam oranlarına yol açmış

**Göğüs kompresyonlarına ara verilmesi VF nin
diğer ritimlere çevrilebilme ihtimalini
azaltmış**

**İlk şok VF yi döndürmedi ise ikinci şokun
döndürebilme ihtimali daha düşük,
yerine CPR yapılması daha efektif**

KULLANIM

- Defibrilatörü aç
- Lead select düğmesini paddle durumuna getir
- Paddle'ları jelle
- Paddle'ları göğüse yerleştir
- Monitörden ritmi değerlendir
- Enerji select düğmesini 200j'e getir
- “Defibrilatör şarj ediliyor, açılın.”
- Apex paddle'ındaki “charge” düğmesine bas

- **Şok öncesi**
  - ben çekildim
  - sizlerde çekilin
  - herkes çekilsin
- **Paddle'lara kuvvet uygula**
- **Her iki "discharge" düğmesine aynı anda bas**
- **Monitor ekranını kontrol et**
- **VF/VT devam ediyorsa tekrar şarj et**
- **200-300j, sonra 360j ile şokla**
- **Her şok öncesi yukarıdakileri tekrarla**

Komplikasyonlar

- **Yumuşak doku yaralanmaları**
  - *Birinci derece yanıklar*
- **Myokardial yaralanmalar**
  - *Elektriğe bağlı termal yaralanma.*
  - *CK-MB düzeyi 475j ve üzerinde*
  - *Multipl şoklar, ST elevasyonuna yol açabilir.*
- **Kardiyak disritmiler**
  - *Ventrikuler, supraventrikuler aritmiler, asistoli, Uzamış VF*
- **Sağlık çalışanlarında yaralanmalar**

Prekordiyal Yumruk?

Şahitli kardiyak arrestte NABIZSIZ hasta ve defibrilatör yoksa/hemen ulaşılamıyorsa
(ClassIIb)

Tavsiye Sınıflandırması (AHA/ILCOR & ECC, 2000)

Sınıf	Görüş	Klinik uygulama	Örnek
Class I	Mükemmel. Kesin önerilmekte	1 veya daha fazla RCT Daima uygun Yararlılığı kanıtlanmış kesinlikle kullanılabilir	Defibrilasyon
Class IIa	İyi - Çok iyi, Yararlı kullanılabilir	Bulguları yüksek, multipl çalışmalar Seçmek akıllıcadır	TCA'de sodyum bikarbonat
Class IIb	Orta İyi Uygun kullanılabilir	Bulgu düzeyi düşük-orta birkaç çalışma Çoğu uzman tarafından alternatif tercih nedeni	VF'de Amiodaron, Mg
Class Ind. Belirsiz	Bir sınıfa yerleştirilmesi için yeterli delil yok, zararlı değil, yararlı da değil	bulgu düzeyi: düşük ya da eksik Hala kullanımı uzman yorumuna açık, beklentiler sınırlı	Lidokain, Epinefrin
Class III	Kullanılmamalıdır	uygunsuz, yararlı döküman yok, zararlı olabilir	hiperkarbik asidozda NaHCO ₃

Amiodaron

Amiodaron

Etkiler

- AP süre uzaması (atr ve ventr)
- Sodyum, potasyum ve kalsiyum kanalları
- QT uzaması
- Proaritmik, (-) inotropik, alfa- ve beta-bloker

Amiodaron

- Hipotansiyon ve bradikardiye yol açabilir
  - İnfüzyonun yavaşlatılması, sıvı verilmesi, pressörler, kronotropolar ve geçici pace

Class IIa

1. DC kardiyoversiyon refrakter PSVT
2. A.fib. farmakolojik kardiyoversiyonu

Class IIb

1. LV hızlı atrial aritmilerin hız kontrolü
2. Defibrilasyon ve epinefrine dirençli VT/VF Stabil VT
3. Polimorfik VT
4. Orijini belirsiz geniş QRS taşikardi
5. Atrial taşikardi
6. WPW, LGL hızlı vent. yanıt kontrolü

Amiodaron

- Nabızsız VT/VF....
300mg 20-30cc D5W IVP
- Diğer.....
150mg 10dk IV (yükleme)
1mg/dk 6st (idame)
0.5mg/dk 18st (idame)

Amiodaron VF/Nabsız VT de standard tedavi olmalı mı?

- **IV amiodaron defibrilasyona cevapsız VF/nabızsız VT li kardiyak arrestlerde kabul edilebilir bir ajandır**
- **Lidokain, MgSO₄ ve prokainamid kardiyak arrestte daha az kanıta sahip alternatif tedavilerdir**
AHA/ILCOR

Lidokain

Lidokain

- **Class Ib antiaritmik (Na kanal blokajı)**
- **Ventriküler otomatisiteyi azaltır**
- **İskemik kalp hastalıklarında ventriküler ektopiyi baskılar**
- **VF eşiğini yükseltir**

Lidokain Endikasyonları

- HD stabil geniş kompleksli taşikardi /VT
- VF/nabızsız VT: DC şok ve epinefrine yanıtız)
- VT/VF sonrası: Malign ventriküler aritmi için risk grubunda
  - (İKH, LV disfonksiyonu, hipokalemi)
- İKH/AKS'de sık VES'lerde kullanılabilir
(Class Indet)

Lidokain: Doz

- **Aritmal®**
  - %2 100mg/5ml
  - %10 500mg/5ml
- **Dirençli VF/VT: 1-1.5 mg/kg + 20ml flush**
- **Refrakter VF/NbsVT ek 0,5-0,75 mg/kg IV**
- **Max. 3mg/kg**
- **1- 4mg/st IV infüzyon**

Lidokain

- AMI da... daha etkili...
- Profilaktik kesinlikle kontrendike
- Stabil VT (Class Ib)
- Dirençli VF/VT (Class Indet)
- Unstabil PVC (Class Indet)
- Diğer antiaritmiklerden sonra 2. tercih

Epinefrin

Epinefrin

- Alfa ve beta-adrenerjik
- Prognoza ait kanıt?
- Etkileri
  - SVR artışı
  - KB artışı
  - Miyokard elektriksel aktivite artışı
  - Koroner-serebral kan akımı artışı
  - Kontraktilite artışı
  - O₂ gereksinimi artışı
  - Otomatisite artışı

Resüsitasyonda Epinefrin

- İstlenen etki periferel vk ile serebral ve koroner kan akımı artışıdır
- Alfa: Defibrilasyona duyarlılaştırır
- Alfa: Vazokonstrüksiyon ile venöz geri dönüş
- Beta: Kontraktilite artışı (yararı?)

Epinefrin Endikasyonları

- **Asistoli**
- **Defibrilasyona yanıtız VF/VT**
- **PEA**
- **Refrakter semptomatik bradikardi (IIb)**
- **Ciddi hipotansiyon**
- **Anafilaksi, ciddi allerjik reaksiyonlar**

Kullanım-doz

- 1 mg / 3-5 dak IVP + 20 ml flush
- HDE: 0.2 mg/kg'a kadar (IIb)
- İnfüzyon: 1 mcg/dak başlangıç
– 2-10 mcg/dak

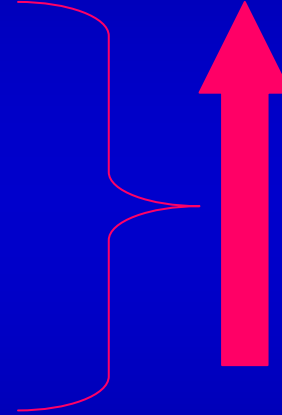
Vasopressin

Vasopressin

- **Düz kas V1 res. stimülasyonu ile VK etki**
- **Epinefrine göre uzun yarı ömür**
- **40 U IV tek doz**

Vasopressin

- VF de kısa süre sonra verildiğinde
  - Koroner perfüzyon basıncı
  - Vital organlara kan akımı
  - VF nin ortalama frekansı
  - Serebral oksijenizasyon

Sonuç – Vasopressin

- Vasopressin, şoklara dirençli VF tedavisinde epinefrine alternatif olarak kullanılabilir (*class IIb*)
- Asistol veya PEA olgularında tercih edilmelerini destekleyen kanıt yoktur ama etkili olabilir (*class Indet*)

Magnezyum Sülfat

Magnezyum Sülfat

- Kaslarda enerji kaskadlarında görevli
- Eksikliği aritmojenik, hipokalemiye?? eşlik eder
- Fazlalığı nörolojik / miyokardiyal işlevleri baskılar
- Hipokalemi ve ventriküler aritmilerde
- Direkt etki
  - Na/K ATPaz pompasını inhibe eder
- İndirek etki
  - Ca kanallarını bloke eder

MgSO4 Endikasyonları

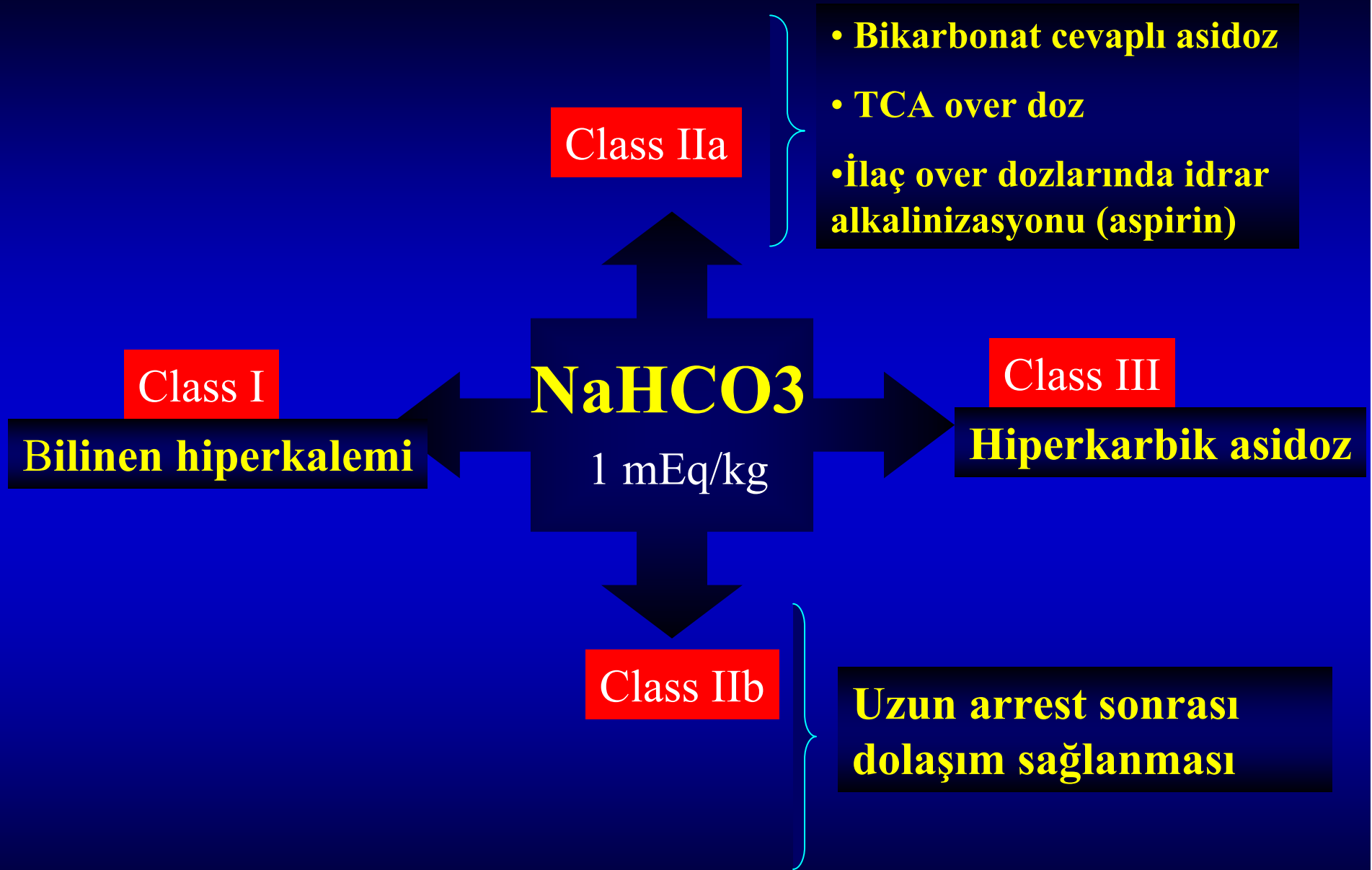
- DC şoka dirençli/uzamış VF
- Hipokalemi/hipomagnezemi şüpheli olguda ventriküler taşiaritmiler
(Class IIb)
- Polimorfik VT/ Torsades de pointes

Magnezyum Sülfat

- **Mg eksikliği:**
  - Diüretik kullanımı
  - Kronik hastalık
  - Kronik alkolizm
  - Malnütrisyon
- **İdrar çıkışı olmayan veya BY kontraendikedir**

Magnezyum Sülfat: Doz

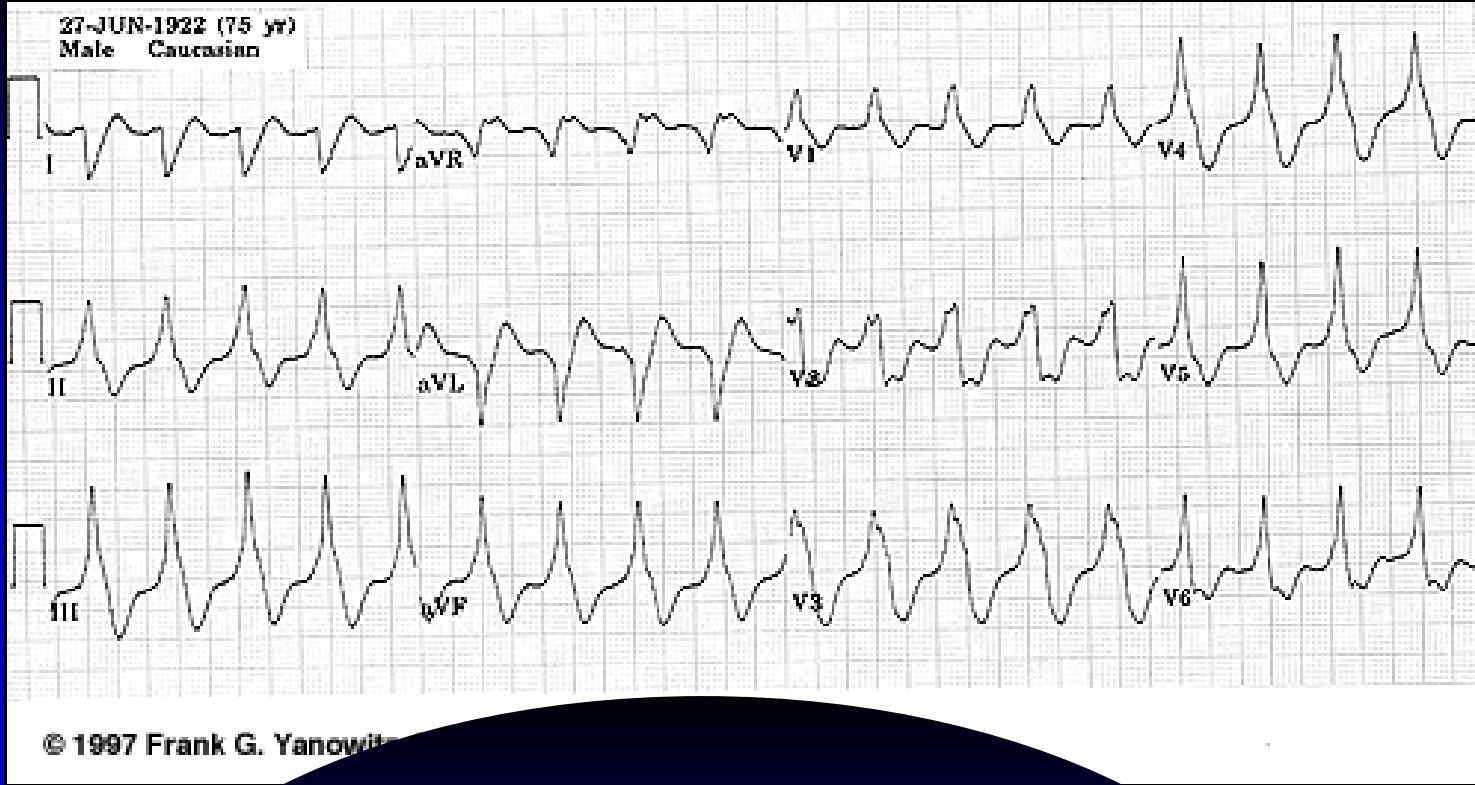
- 1-2 gr (8-16mEq) 50-100ml %5 dekstroz içinde 1-2 dakikada
- 1 amp. : 10 cc %15 MgSO₄

Ventriküler Taşikardi

Nabız VAR

Stabil-Unstabil ???

- Geniş QRS kompleks
- Hız>100/dk (150-200/dk)
- Ritim genellikle düzenli
- Genellikle sabit QRS aksı

VT

Nabız var

Unstabil VT.....*DC Kardiyoversiyon*

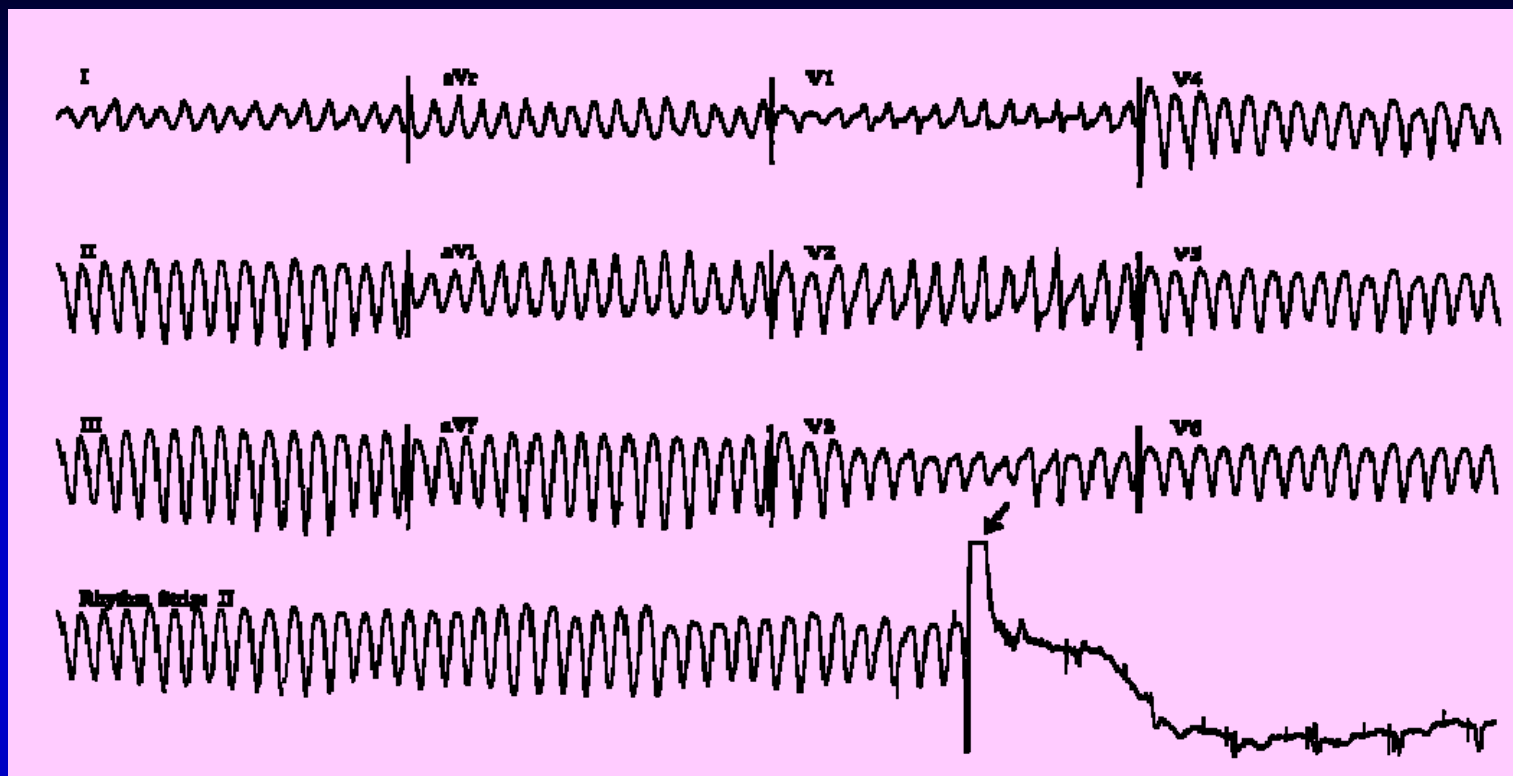
Stabl VT.....*Amiodarone 150mg*

IV bolus 10 dk da

Lidokain 0.5-0.75mg/kg

IV puşe

Polimorfik VT

Polimorfik VT

- Değişken QRS morfolojili...
- Hızı düzensiz, unstabil , VF ' ye ilerler..
- İskemi, elektrolit boz. ve toksik olaylar
- Torsades ' lı polimorfik VT ' ler sıklıkla sonlanırlar

Ancak tekrarlar ve stabil kalır

Kardiyoversiyon

- **Anstabil** supraventriküler taşiaritmilerde (**nabızlı VT, AF, atrial Flt**)
- **Senkronizasyon:**
  - QRS kompleksi ile senkronize, kardiyak döngünün absöüt refraktör periodunda şok verir, bu period QRS depolarizasyonunun başında başlar ve repolarizasyonun T dalgasının pik noktasında biter
  - İstenmeyen VF indüksiyonunu engeller

Anstabil Hasta

- Göğüs ağrısı
- Nefes darlığı
- Bilinç bulanıklığı
- Hipotansiyon
- Akciğer ödemi
- Şok bulguları
- Konjestif kalp yetmezliği
- Akut miyokard infarktüsü

Monofazik damped sinüzoidal defibrilatörler için

- **Atrial Flutter & SVTler: 50-100J**
- **Atrial Fibrillasyon: 100J
(200J,360J,360J)**
- **Başarısızlık durumunda 50-100J arttır**
- **Anstabil monomorfik VT: 100J**
- **Polimorfik VT: 200J**

Bifazik defibrilatörler için enerji seviyeleri ?

– Atrial fibrilasyon: 70 J

– VT: 150 J

Kardioversiyon işlem basamakları

- **Hastanın durumu uygunsa sedasyon**
- **Defibrilatörü aç**
- **Monitör kablolarını hastaya bağla**
- **'Sync' düğmesine bas**
- **R dalgaları ile senkronizasyonu gösteren işaretleri kontrol et**
- **Uygun enerji düzeyini seç**

- **Jel sür**
- **Kaşıkları yerleştir**
- **Defibrilatörü yüklemeye başladığınızı duyur**
- **Kalp tepesindeki kaşıktaki düğmeye basarak yüklemeye başla**
- **Çevredekileri kontrol et**
- **Her iki kaşığa yaklaşık 10 kg. baskı uygula**

Kardioversiyon: Kontraendikasyonlar

- **Dijital toksisitesine bağlı aritmiler**
- **Sinüs taşikardisi**

**SABRINIZ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİM**